

VÆRD AT VIDE OM

Kombinerede skoler

Lovgivningen for de frie skoler åbner mulighed for at oprette en skole med en kombination af flere skoleformer. De kombinationer, som ses ofte, er frie grundskoler i tilknytning til efterskoler, eller højskoler kombineret med efterskoler. Ved opstart af denne type institutioner vil der naturligt være en række krav til de berørte skoler. Der stilles fx helt basale krav om en skoleleder/forstander for hver skoleform og et fælles sæt vedtægter, som i værdigrundlaget kan rumme begge former for skole.

Hvad er det så, der gør, at bestyrelser over hele landet vælger at sprede deres aktiviteter over flere skoleformer? Om statistikken er repræsentativ skal være usagt, men kun 3 kombinationsskoler ud af 17 havde underskud i 2010 (17 %), hvorimod hele 36 % af alle de frie grundskoler havde underskud (169 ud af 460). Men økonomi kan ikke være hele forklaringen.

Synergier

Flere ting bliver nævnt, når talen falder på fordele eller synergier ved valg af en kombineret skole frem for den "rene" skole. Den traditionelle friskole kan utvivlsomt have glæde af elever, som efter 7. klasse ønsker forandringer, og hvor efterskolerne over hele landet trækker. Hvorfor så ikke prøve det på den samme skole? Højskoler, som i forvejen tilbyder holdsammensætninger med fx idræt, kan formentlig med stort set samme indsats tilbyde et lignende uddannelses tilbud til unge i alderen fra 15 til 18 år og dermed udnytte de ressourcer, de allerede har.

Det pædagogiske grundlag på skolerne kan også drage fordel af synergieffekten ved flere skoleformer under samme tag. Pædagoger og lærere fra forskellige grupper kan udvikle deres pædagogik gennem samarbejde på tværs af grænser. En øvelse, som helt sikkert vil give større glæde blandt de ansatte og højere udbytte for eleverne. På en kombinationsskole er der også større muligheder for at skabe en ny stilning, hvis en medarbejder skulle "køre træet" i sit job. Noget, der måske kan medvirke til, at en fuldstændig udskiftning kan undgås.

Ikke alle forhold er dog kun til glæde. I den praktiske hverdag vil der naturligt være vanskeligheder ved at drive to skoler under samme tag - adskilte, men alligevel sammen. Helt almindelige hverdags ting som skemaplanlægning kan selvfølgelig give større udfordringer, idet der kan være undervisere, som deltager i begge skoleformer.

Øgede indtægter

En af forklaringerne på den økonomiske fordel for de kombinerede skoler skal måske findes i, at flere af skolerne i skoleformen har en størrelse, hvor elevgrundlaget er langt større end mange af de rene skoleformer. Højskolelederen får grundtilskud og tre taxametertilskud, efterskoler får grundtilskud og statslig elevstøtte, og de frie skoler modtager grundtilskud og særegne taxametertilskud. Da de kombinerede skoler netop er kombinerede, betyder det også, at elever tilskudsmæssigt hører hjemme i én og kun én af skoleformerne. Hver skoleform i den kombinerede skole modtager således sit eget tilskud.

VÆRD AT VIDE OM

November 2011

Denne publikation er skrevet i generelle vendinger og skal alene betragtes som generel vejledning. Publikationen dækker ikke specifikke situationer, og du bør ikke handle - eller undlade at handle - uden at have fået professionel rådgivning. Kontakt venligst BDO for at drøfte de specifikke problemstillinger. BDO, vores partnere og medarbejdere påtager os ikke ansvar for tab foranlediget af en handling, der er taget - eller ikke er taget - på baggrund af oplysningerne i denne publikation.

Hele gruppen af andre indtægter vil også forøges, i takt med at skolen vokser i størrelse. Et større grundlag for forældrekontakter skaber naturligt også flere muligheder for at lave arrangementer i såvel forældrekrædsen, som i lokalområdet. Bedre udnyttelse af skolens lokaler til udlejning, bedre mulighed for udlejning af lærerboliger osv.

Stordriftsfordele

På omkostningssiden er der naturligvis også synergier at hente. I undervisningen vil der fx være lærere, som kan undervise i begge skoleformer, hvilket kan give skolen en fordel i optimeringen af ressourcer. Store dele af omkostningerne til ejendomsdrift, kostafdeling og administration vil slet ikke eller kun i mindre omfang være afhængige af antallet af elever. Selvfølgelig vil der være omkostninger, som vil variere med antallet, fx forbrugsudgifter til el, vand og varme, samt madforbrug.

For eleverne er der ingen tvivl, om at flere elever kan give nye udfordringer på tværs af den noget større aldersspredning, som kan opstå på de kombinerede skoler. Dette vil kunne give sig udslag i såvel undervisningen, hvor samlæsning af timer kan finde sted, men også i kostskoletiden, hvor de forskellige alderstrin kan supplere hinanden.

Krav til regnskabsaflæggelsen

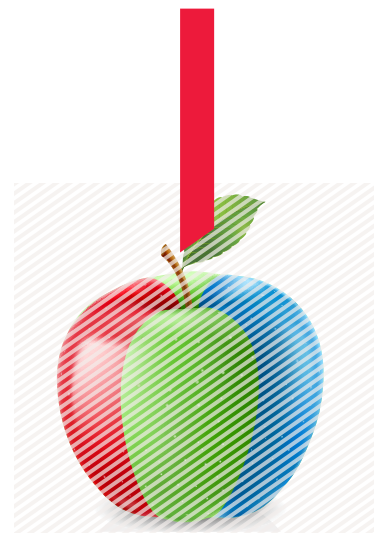
Hovedreglen for de kombinerede skoler er, at de elementer som fx de frie grundskoler skal præsentere, også er gældende for disse. På samme vis gælder kravene fra efterskoler og højskoler også, hvis den kombinerede skole indeholder denne skoleform.

Regnskabsaflæggelsen følger i stor udstrækning, at nøgletal skal oplyses for hver skoleform; statstilskud og skolepenge opdeles ligeledes efter formen. Omkostningerne deles igen på skoleform, hvad angår undervisningslønninger, mens kostafdeling, bygninger og administration kun vises samlet for hele skolen.

Ifølge de respektive love for skoleformerne er det frit for skolernes bestyrelse at anvende de tilskud, som er modtaget. Det vil sige, at uanset hvilket tilskud, der er modtaget på baggrund af efterskolens elever, vil det stå frit for skolen at bruge dette tilskud til fx pc'ere for elever i friskolen.

Kontakt os

Har du spørgsmål til oprettelse af kombinerede skoler, står vi altid klar til at hjælpe med at belyse fordele og ulemper for netop din skole.

HAR DU SPØRGSMÅL SÅ KONTAKT:

Christian Jensen,
Partner, statsautoriseret revisor
Tlf. 96 42 25 03
cje@bdo.dk

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab og BDO Kommunernes Revision, Godkendt revisionsaktieselskab, begge danskejede revisions- og rådgivningsvirksomheder, er medlemmer af BDO International Limited - et UK-baseret selskab med begrænset hæftelse - og dele af det internationale BDO netværk bestående af uafhængige medlemsfirmaer. BDO er varemærke for både BDO netværket og for alle BDO medlemsfirmaerne. BDO i Danmark beskæftiger godt 1.100 medarbejdere, mens det verdensomspændende BDO netværk har næsten 47.000 medarbejdere i 119 lande.

WWW.BDO.DK